

HỎI ĐÁP VỀ PHÂN BAN TRUNG HỌC PHỔ THÔNG

(Tiếp theo kì trước)

Phần 3: Sách giáo khoa THPT

Câu 21: Có những sách giáo khoa và tài liệu học tập nào ở trường THPT?

Trả lời: Trường THPT có những loại sách giáo khoa sau: Các SGK theo chương trình chuẩn cho tất cả các môn học; các SGK theo chương trình nâng cao cho tất cả các môn học nâng cao (Toán, Vật lí, Hóa học, Sinh học, Ngữ văn, Lịch sử, Địa lí, Ngoại ngữ) và một số tài liệu cho các chủ đề tự chọn.

Câu 22: Học sinh ban Khoa học tự nhiên sẽ học theo sách giáo khoa và tài liệu học tập nào?

Trả lời: Học sinh ban Khoa học tự nhiên sẽ sử dụng SGK nâng cao cho các môn Toán, Vật lí, Hóa học, Sinh học, các môn còn lại sử dụng theo SGK chuẩn. Ngoài ra học sinh sử dụng một số tài liệu tự chọn để học các chủ đề tự chọn như đã nêu ở câu 18.

Câu 23: Học sinh ban Khoa học xã hội và nhân văn sẽ học theo SGK và tài liệu học tập nào?

Trả lời: Học sinh ban KHXH - NV sẽ sử dụng SGK nâng cao cho các môn Ngữ văn, Lịch sử, Địa lí và Ngoại ngữ, SGK theo chương trình chuẩn cho những môn học còn lại. Ngoài ra học sinh sử dụng một số tài liệu tự chọn để học các chủ đề tự chọn như đã nêu ở câu 19.

Câu 24: Học sinh ban Cơ bản sẽ học theo sách giáo khoa và tài liệu học tập nào?

Trả lời: Học sinh ban Cơ bản sẽ sử dụng SGK theo chương trình chuẩn để học các môn học. Ngoài ra, nếu học sinh có nhu cầu học một số môn có nội dung nâng cao thì sẽ sử dụng các SGK nâng cao để học các môn học này. Học sinh cũng có thể sử dụng các tài liệu dạy học tự chọn để học các chủ đề tự chọn như đã nêu ở câu 20.

Câu 25: Ai đã tham gia vào việc biên soạn các sách giáo khoa THPT?

Trả lời: Danh sách tác giả tham gia biên soạn SGK (bao gồm Tổng Chủ biên, Chủ biên, tác giả) do Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo quyết định căn cứ vào đề nghị của các Hội đồng bộ môn và một số cơ quan có trách nhiệm. Tổng Chủ biên, Chủ biên, tác giả SGK được lựa chọn là các nhà khoa học trong và ngoài ngành giáo dục, các nhà sư phạm, giảng viên các trường sư phạm, các giáo viên phổ thông có nhiều kinh nghiệm giảng dạy. Trong số các tác giả SGK THPT lần này, có nhiều tác giả đã từng tham gia biên soạn SGK (kể cả SGK thí nghiệm phân ban) có nhiều kinh nghiệm biên soạn SGK phổ thông. Riêng với SGK lớp 10 có gần 200 tác giả tham gia, trong đó có trên 100 tác giả đã nhiều năm biên soạn SGK.

Câu 26: Sách giáo khoa THPT được biên soạn theo quy trình nào?

Trả lời: Để tổ chức biên soạn, thí điểm, thẩm định SGK THPT, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã thành lập Ban chỉ đạo đổi mới chương trình giáo dục THPT do một Thứ trưởng phụ trách. Ban này có nhiệm vụ xác định quan điểm và các yêu cầu biên soạn nhằm bảo đảm định hướng của Đảng và Nhà nước trong lĩnh vực giáo dục, phù hợp với đặc điểm của cấp THPT; tổ chức lựa chọn tác giả theo tiêu chuẩn và quy trình đã được thể chế hóa; chỉ đạo việc thực hiện tiến độ biên soạn và thẩm định.

Việc biên soạn, thẩm định và ban hành sách giáo khoa THPT được tiến hành theo quy trình gồm các bước sau:

- **Bước một:** Tập huấn cho tác giả về chương trình, các quan điểm cần quán triệt và các yêu cầu cần đạt đối với SGK sẽ được biên soạn. Tổ chức đánh giá SGK hiện hành, tham khảo biên soạn SGK của một số nước được lựa chọn trong khu vực và trên thế giới.

- **Bước hai:** Xây dựng đề cương SGK. Dưới sự chỉ đạo của Tổng Chủ biên, Chủ biên, các tác

giả xây dựng đề cương SGK và biên soạn một số bài mẫu, lấy ý kiến của các chuyên gia và giáo viên về đề cương và bài mẫu, sau đó tổ chức dạy thử một số bài.

- **Bước ba:** Tổ chức biên soạn SGK. Trong bước này, đồng thời với việc biên soạn, còn có các hoạt động như đi thực tế xuống các trường; thông qua các bài đã soạn; trao đổi giữa các nhóm tác giả các môn có liên quan.

- **Bước bốn:** Tổ chức thẩm định SGK để thí điểm. Căn cứ vào sự giới thiệu của các cơ quan chức năng của Bộ và Thường trực Hội đồng bộ môn, lãnh đạo Bộ Giáo dục và Đào tạo xem xét và ra quyết định thành lập Hội đồng thẩm định SGK, bao gồm Chủ tịch, Phó chủ tịch, Thư ký và các Uỷ viên. Thành phần Hội đồng thẩm định là các nhà khoa học, các nhà sư phạm, cán bộ chỉ đạo, giáo viên trực tiếp giảng dạy có nhiều năm kinh nghiệm. Tác giả của những cuốn sách được thẩm định không tham gia Hội đồng này. Bản thảo SGK được gửi cho từng thành viên để nghiên cứu hai tuần trước khi họp Hội đồng thẩm định. Nhiệm vụ của Hội đồng thẩm định là đánh giá chất lượng bản thảo SGK, tham gia góp ý kiến để tác giả tiếp tục hoàn thiện. Hội đồng tiến hành thẩm định 2 vòng. Sau thẩm định vòng I, tác giả tiến hành sửa chữa theo yêu cầu của Hội đồng thẩm định để tiếp tục thẩm định vòng 2. Trong lần thẩm định này, thường trực Hội đồng thẩm định được giao nhiệm vụ kiểm tra việc chỉnh sửa của tác giả. Bộ Giáo dục và Đào tạo chỉ cho phép in và sử dụng SGK để tiến hành thí điểm khi Hội đồng đồng thẩm định đề nghị.

- **Bước năm:** Tổ chức thí điểm SGK. Mỗi cuốn SGK được thí điểm 2 vòng. Số lượng trường và địa điểm thí điểm đảm bảo tính đại diện cho cả nước. Trong quá trình thí điểm đều tổ chức sơ kết và tổng kết hàng năm để đánh giá các ưu, nhược điểm của SGK thí điểm, nhằm giúp tác giả điều chỉnh những sai sót và những bất hợp lý.

- **Bước sáu:** Hoàn thiện SGK thí điểm. Căn cứ vào kết quả thí điểm và việc tổ chức lấy ý kiến đóng góp rộng rãi, các tác giả tiếp tục hoàn thiện bản thảo SGK trước khi tổ chức thẩm định để

triển khai đại trà.

- **Bước bảy:** Tổ chức thẩm định SGK ở cấp quốc gia theo đúng luật định để triển khai đại trà. Căn cứ vào đề nghị của Hội đồng thẩm định, Bộ Giáo dục và Đào tạo ra quyết định cho phép in thử và tiếp tục lấy ý kiến của địa phương, các Hội đồng chuyên ngành, các nhà khoa học, giáo viên giỏi đang trực tiếp giảng dạy.

- **Bước tám:** Căn cứ vào các ý kiến đóng góp, tác giả hoàn thiện SGK in thử, trình lãnh đạo Bộ Giáo dục và Đào tạo phê duyệt và in đại trà.

Câu 27: Việc tổ chức phát hành SGK THPT sẽ được tiến hành như thế nào để học sinh vùng khó khăn có đủ SGK cho năm học 2006- 2007?

Trả lời: Bộ Giáo dục và Đào tạo đã giao cho Nhà xuất bản Giáo dục phối hợp với các sở Giáo dục và Đào tạo và các công ty Sách - Thiết bị trường học của tất cả các tỉnh trong cả nước đảm bảo đáp ứng mọi nhu cầu về SGK lớp 10 mới cho học sinh ở mọi địa bàn thuộc địa phương mình, đặc biệt là vùng sâu, vùng xa, miền núi.

Câu 28: Học sinh có đủ SGK THPT để học vào năm học 2006- 2007?

Trả lời: Ngoài phương thức cung ứng SGK như trên, Uỷ ban nhân dân và Sở Giáo dục Đào tạo các tỉnh, thành phố còn chỉ đạo các trường THPT, đặc biệt là ở những vùng khó khăn, mua SGK lớp 10 mới đưa vào tủ sách giáo khoa dùng chung cho học sinh nghèo có thể mượn để học tập. Bộ Giáo dục và Đào tạo cũng yêu cầu Nhà xuất bản Giáo dục phối hợp với các Công ty Sách- Thiết bị trường học thực hiện phát phiếu ưu tiên giảm giá bán lẻ SGK cho các học sinh thuộc diện chính sách, học sinh nghèo vượt khó... Với chủ trương và biện pháp nêu trên, học sinh sẽ có đủ SGK lớp 10 để học tập trước ngày khai giảng năm học mới.

(Còn tiếp)